

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Nagyobb terjedelmű s többzónás hirdetések alkalmán külön megbeszélés szükséges. Bélyeg-díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

A közvilágítás ügye.

Debreczen, február 19.

Az alábbiakban két cikket közlünk a közvilágítás ügyében, újra napirendre hozza ezt a fontos ügyet. Már a multkor megigertük, mikor egy városi bizottsági tag-nak a D. E. Töb-ben aláírású cikkére irt választ kiadtuk, hogy mi is foglalkozni kívánunk ezzel a kérdéssel s most mikor ugyanerre a cikkre még két választ közlünk, lehetetlen, hogy magunk is ne foglalkozunk mindegygyel.

E sorok írója részt kér magának a felelősségből abban a tekintetben, hogy helyes, vagy helytelen volt-e az augsburgi légszusz ipartársulattal a nyáron kötött ideiglenes szerződést elvetni, mert úgy érzem, hogy az én csekélységemnek is része van benne, ennél fogva nyíltan, nevem aláírásával nyugodtan állhatok ki, ha ennek a ténynek bármelyik oldalát támadás éri.

Azt mondja az «egy városi biz. tag» hogy ha a «Többen» úgy gondolják, mintha elég volna 15—20 ivlámpa, nem kellett volna egyebet tenniük, mint elővenni a gázgyárnak pár év előtti ajánlatát, mely erre vonatkozik s szemrehányást tesz nekik, amiért ezt nem ismerik. Legyen szabad kijelentem, hogy amennyiben magáért az eszme felvetéséért dicséret, a gázgyár ajánlatának nem ismeréséért szemrehányás illetet valakit, — az csak én vagyok, mert én már hetekkel a Többen cikküknek megjelenése előtt ki irtam ezt s a D. E. cikkírói bizony csak az én eszmemet sajátították ki hatóságai engedelem s az én csekélységem megnevezése nélkül.

Ami azonban azt a kérdést illeti, hogy a gázgyár ajánlatának nem ismeréséért kit illet szemrehányás, az én feleletem nagyon egyszerű:

Első sorban illeti a kis bizottságot, mely a nyári szerződés tervezetét megcsinálta s erre jelentésében ki nem tért, másodsorban illeti a tanácsot, amely szintén ez ajánlat elhallgatásával terjesztette a közgyűlés elé a tisztán gázvilágítást kontempláló szerződés tervezetét, holott tagjai között a kombinált világításnak nem egy barátja volt (nincs benne titok, hiszen két névszerinti szavazás folyt — a tanácsban és a közgyűlésen — le a szemem előtt!), harmadsorban és — szerintem — legfőként illetheti az «egy városi bizottsági tag» cz. cikk íróját, aki — ha az, aminek mondja magát — ezt az álláspontot tudott ténnyel nem terjesztette a nyári közgyűlés elé, amely bizonyára nem síkított volna

el felette. Ilyen körülmények között, egy közgyűlési határozat után ne tessék azokat a régmúlt dolgokat előhozni, tessék megmaradni a hozott határozatnál s ennek alapján bírálni a kérdést, — ekkor pedig nem lehet szó, csak három ajánlatról.

Ha már most ezt a három ajánlatot vizsgáljuk, szabad összehasonlítást tennünk, sőt kell is az elvetett szerződési tervezettel, de csak objektíve. Az objektív bírálat pedig — bármely tiszteletet éreznem is a kis bizottság tagjai mint egyének iránt — kénytelen kijelenteni, hogy az bizony, bármennyire hosszasan készült is neki: elhamarkodta a dolgát. Nevezetesen arról a roppant zavart okozott tényről, hogy alapos számítási hibák is vannak benne, nem is beszélve, legelőször is elfogult és pedig az elvetett szerződés javára, amennyiben a tisztán gázvilágítás a gyenge oldal a; ezzel szembeállítja a tisztán villamost s csak átsiklik a legfontosabb részen, a kombinált világításra, szóval tökéletesen úgy dolgozik, mint az a bizottság, mely a feltételeket megállapította, csak úgy odavetöleg. Legjobban bizonyítja ezt az a rész, mely a városnak nyújtandó kedvezményekkel foglalkozik, a beadott ajánlatoknak ezt a részét kettőnél még csak tekintetbe sem veszi, s a harmadik sem igen köszöni meg a jóindulatot. Pedig ez az ajánlatok sarkpontja — és itt aztán rátérek mai, »Még többen« aláírású cikkünkre — mert épen ez a rész adja meg vagy legalább is a van hivatva megadni a rekombenzációt a nyári szerződés elvetésével elmaradt három évi haszonért. Ezt tessék kiszámítani s rögtön másképen fog állani a dolog.

De felelnem kell arra a mind gyakrabban felhangzó vádra, hogy valamennyi új ajánlat drágább, mint az elvetett, annyira, hogy a »Többen« aláírású cikk indítványának épen ez az alapja. Én azt a drágaságot sehol sem találok. Aki változtatni akar valamin, annak minden esetre meg kell adni az árát. Debreczen városa pedig változtatni akar a világítás módján — mikor villamos és kombinált világításra pályázatot hirdetett, tehát két olyan változatra, a melyek mindenike köztudomásulag drágább még a mai gázvilágításnál is.

Mindenki láthatja eddigi cikkeinkből, de ha kell, im kijelentem itt is, hogy én nem vagyok ellensége a gázvilágításnak, még a tisztán gázvilágításnak sem, azt azonban nyugodt lélekkel kijelenthetem, hogy az a 10 évi kizárólagosság szemben, a mely az elvetett szerződésben volt, azzal az árkülömb-

séggel, a melyet a kombinált világítás behozatala megkövetel, legalább is felér; — persze nem 150 ivlámpa mellett.

Mai lapunkban «egy másik bizottsági tag» aláírásával az említettekén kívül egy negyedik cikk is foglaltatik. Erre nézve különösen tartozom kijelentéssel. Nevezetesen szó szerint közli a cikk írója az egyesült villamosági r. t. pótajánlatát, a melyről mi eddig még csak tudomást sem vettünk. Hogy miért, megmondjuk s ezzel válaszoltunk magára a cikkre is.

Nem vettünk tudomást erről a pótajánlatról, mert az a pályázati feltételekkel, melyek ilyenek figyelembevételét egyenesen kizárják, homlokegyenest ellenkezik. Mondhatná valaki, hogy hiszen egy másik társulat is adott be ilyenféle «Félet» igen, de «ilyet» nem. Az a másik társulat a kis bizottságnak hivatalos jelentésben elkövetett s így megtevesztésre alkalmas hibáit igazította helyre, ez kinek-kinek önmaga iránt tartozó kötelessége, — azonban pótajánlatot beadni egészen más dolog. Azt szerintem csak felszólításra lehet megtenni, amely felszólításra viszont a városnak teljes joga van, mert fentartotta magának, hogy a beadott ajánlatok között tekintet nélkül azok tartalmára szabadon választhasson. Ha pedig a város ezt a felszólítást megteszi, bizonyára nem fog hallgatni a másik két pályázó, sőt talán a gáztársulat sem; erről a pótajánlatról tehát majd akkor beszélünk.

Kohányi Gyula.

E tárgyban ma két cikket kaptunk. — Alább adjuk mindkettőt. Lapunk álláspontja az, hogy tért engedünk minden egyéni véleménynek s azokkal szemben kifejtjük a magunk egyéni véleményét is.

I.

Városi közvilágításunk érdekében.

Ha egy város nagyszabású intézményeit jól megoldani akarja s ha arra elég idővel is rendelkezik, soha sem szabad indokolatlan sürgetés és sietéssel elhamarkodni dolgát.

Es megvagyok győződve, hogy Debreczen város a közgyűlésének tőbbsége ezen álláspontból indult ki akkor, midőn a közvilágítás érdekében a nyilvános pályázatot elrendelte. — Elrendelte pedig a nyilvános pályázatot azért, hogy a nyílt versenyben, a fejlődött technikai vívmányokkal más ajánlkozók is részt vegyenek s egymást tulszárnyalni igyekezzenek, előnyök nyújtása és az árak olcsósága által. Ezt az utat választja az állam, a megye és minden város, hogy a vállalatoknál jó eredményt érhesse el.

Debreczen város is ezen utat szokta követni, munkálatainak, szállításainak, bérleteinek kiadásánál.

Miért tett volna éppen a közvilágítás kiadásánál kivételt, a midőn éppen itt mutat

fel a technika évről-évre nagy vívmányokat s a megzaporodott konkurens vállalkozók kézségesen lépnek a versenyterre.

Aki ezt belátni nem akarja s a városi közgyűlés többsége ezen irányzatának helyesegét elismerni nem tudja, az a város jól fel-fogott érdeke előtt szemet huny.

Es ha ezt feltételezni senkiről nem akarjuk úgy constátálnunk kell, hogy nagyon bölcsen cselekedett a közgyűlés, midőn a nyilvános pályázatra hívással akarta a város jövő világítási kérdését megoldani.

Hogy azonban a czélba vett pályázattal jó eredményt érhesünk el, ahhoz még a megfelelő pályázati feltételek is szükségesek.

Szükséges első sorban oly pályázati feltételeket felállítani, hogy a versenyzők kezét a gyakorlati kivitelnél o k n é l k ü l meg ne kössük.

Szükséges hogy a pályázati feltétel számoljon már előre a város világítási igényével s ne kívánjunk a pályázótól oly mellék utczákat is villamos iv lámpákkal bevilágítani, mely világítást ott sem a közforgalom, sem az utca első rendűsége nem indokolja, hanem igenis a közvilágítás évi költségét teljesen ok nélkül emeli.

Nagyon természetes, ha a pályázati feltétel meg a homokkerti utczákat is villamos iv lámpákkal kívánta volna ellátni: akkor még többbe került volna az évi közvilágítás költsége.

Az is természetes, ha neheztelt feltételeket kötünk ki a világító művezetékének elhelyezésénél, a nélkül hogy ezen kívánságot, akár a technikai kivitel, akár a közbiztonság követelne — ugye olcsó s eredményes pályázatot elérni nem lehet.

Szükséges a pályázati feltételeket továbbá úgy felállítani, hogy az egyes pontozatokra a pályázók minden melek kiterés nélkül felelni kényserítve legyenek.

Es ez annál is inkább szükséges, hogy az elbírálásnál az egységes alapon való összehasonlítás egyáltalában lehetővé váljék.

Meg kell adni a pályázóknak a régi és tervbe vett hálózati tervet, továbbá a régi gárgyártást, leírását, hogy ezen tényezők biztos számba vételével lehessen nekik ajánlatot tenni.

Ha mindezen említett kívánalmak kellőleg figyelembe lettek volna véve a pályázati feltételeknél úgy több pályázó és még előnyösebb ajánlat érkezik be. De mi történt?

A pályázati feltételekben a kombinált, és villamos világítás létesítése ok nélkül megnehezített, mert magában azon körülmény, hogy feltétlenül földalatti vezeték fektetése kívántatott, elegendő volt arra, hogy a pályázók visszarisszassz s a kik mégis pályáztak, azok ily feltétellel olcsók nem lehettek.

Továbbá a pályázati feltétel circa 150 iv lámpát kíván felállítani, sőt még a kis és nagymester utczákat is iv lámpákkal követeli világítani.

Hiszzen 20—25 iv lámpa a Piacz utca és a főbb utczák keresztezési pontjaihoz teljesen elegendő és fényes világítást biztosít.

Ily nagy igényű feltételektől hogy is lehetne várni olcsó megoldást s ebből látható, hogy magukat véve s pályázati feltételek vágták el a z u t a t a z o l c s ó a j á n l a t e l é r h e t é s e h e z.

A pályázati feltételek az egységes alapon való összehasonlítás egészen szem elől tévesztettek. Es látható, hogy a világítás ügyében kiküldött albizottság maga is, minden igyekezete dacára csak feltevések alapján tartja lehetőnek nemely tétel összehasonlítását mig pld. a megváltásnál oly sok és különféle tényező tornyosul össze, hogy a helyes összehasonlítás el nem érhető.

Végre pedig az is tény, hogy pályázóknak a megváltandó gárgyár és tartozékának tervezete rendelkezésre nem állott.

Es midőn a pályázatok beérkeztek és egy nagyobb bizottságnak elbírálás végett kiadtnak, mi történt?

A három pályázó ajánlatát egy albizottság összehasonlítja az augsburgi társulat szer-

ződési tervezetével, azon társulattal, mellyel a szerződési tervezet csupán és kizárólag csak légszesz világításra czéloztatott megkötötteti s a mi még különösebb, azon társulattal állítattnak szembe, mely a pályázatban részt nem is vett, sőt megtagadja a város azon jogát, hogy pályázatot hirdessen.

Es most még kombinációba vessük a 3 évi előleges engedményt.

Ha egyáltalán egy el nem fogadott szerződési tervezet, ezen pályázatnál még tekintetbe is jöhetne, ugy ezen összehasonlítás még akkor is csak az esetben volna helyes, ha a nyílt versenyben a pályázóktól a három előző évre vonatkozó külön engedmény egy általán megkívánva lett volna.

Ily kívánat azonban a pályázati feltételbe nem fordul elő.

De eltekintve minden további érvelésektől, hogy miként gondolkoznak a gyakorlat emberei szemben a »Többen« aláírásu, valamint az »egy városi bizottsági tag« vélekedései után azt legközelebb a városi tanácshoz az »Egyesült villamossági részvénytársaság Egger B. és Társa« által benyújtott beadvány mutatja, mely egész terjedelmében így hangzik:

Tek. Városi Tanács!
Az újságból értesültünk arról, hogy a »Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára« Debreczen városának megvilágítására vonatkozólag beadott ajánlatának magyarázatára beadványt intézett a Tekintetes Tanácshoz.

Ambar felfogásuk szerint nyilvános pályázatnál sem pótajánlatnak, sem felvilágosító magyarázatnak helye nincs, mindazonáltal figyelemmel az időközben megjelent és a beérkezett ajánlatokkal foglalkozó bizottsági jelentésre, ugy szintén az említett beadványra, szükségesnek tartjuk mi is reá mutatni arra, hogy a pályázati feltételek hézagosak voltak és a beérkezett ajánlatok, mig egyrészt egymástól különböző alapon léven kidolgozva, össze nem hasonlíthatók, másrészt pedig, amint a bizottsági jelentés ezt legkésebben szólólag bizonyítja, a kitűzött czélnak nem felelnek meg.

Feltehető, hogy a t. bizottság tagjait, az ajánlatok elbírálásánál, a legnagyobb részrehajlatlanság és tárgyilagosság veze te, nem szenved kétséget az sem, hogy ugy is, mint a helyi viszonyoknak alapos ismerői, a beérkezett ajánlatok megítélésére helyet és megbízható alapot igyekeztek teremteni.

Határozott ellen mondas van azonban a bírálat számítási alapja és a pályázati feltételekben foglalt adatok között.

Hogy egyebet ne is említsünk, itt van a közvilágítás kérdése.

Mig a pályázati feltételekben a közvilágítás czéljaira szolgáló lángok átlagos égési tartama 1830 órában lett megállapítva, addig a bizottsági jelentés kétségtelenül a várható állapotoknak megfelelőleg, az egyes lángoknál majdnem kétszeres tartamot vett a számítás alapjául.

Kétségtelen azonban, hogy a megkétszerezett fogyasztással szemben, mi előnyösebb ajánlatot tettünk volna, mint akkor, midőn a várható fogyasztásnak csupán felére kívántatott ajánlat.

Mi a magunk részéről támaszkodva a bizottsági jelentésre, mely a pályázati feltételek, több homályos pontjára nevéve ad felvilágosítást, a város speciális körülményeinek alapos tanulmányozása után, abban a helyzetben vagyunk, hogy: Debreczen szab. kir. városnak minden tekintetben előnyösebb, illetőleg olcsóbb ajánlatot tehetünk, mint az előző pályázati felhívás alkalmával benyújtott ajánlatok bármelyike, sőt hajlandók vagyunk a város érdekére nézve, kedvezőbb ajánlatot tenni, mint a mely az augsburgi légszesz ipartársulat szerződés tervezetében, tisztán légszesz világításra vonatkozólag foglaltatik.

Annak igazolására, hogy ezen elhatározásunk komoly és hogy képesek is vagyunk ezen ígéretünk betartására, keszek vagyunk a Tek. Tanács kívánságára, illetőleg felhívására már adott letétünket 50000 frtra, azaz ötven-ezer forintba felelni.

Abban a meggyőződésben, hogy a Tek. Tanács figyelmére fogja méltatni, hogy jelen előterjesztésünkre csak akkor határoztuk el magunkat, midőn a világítási pályázat ügyében már más pótbeadvány terjesztett a Tek. Tanács elé és egyszersmind jó indulattal fogja fogadni a város érdekében levő javaslatunkat maradtunk várva becses elintézésüket, Buda-pest, 1898. febr. 4-én, hazafias tisztelettel. Az Egyesület villamossági részvény társaság.

Tehát már ebből is látható, hogy a bírálat még be sem fejeztett, de midőn azon feltételek észleltetik, hogy csak az augsburgi társulat lehet a legelőnyösebb vállalkozó — a válasz nyomban előtűnt áll és constátáljuk, hogy ha kell, még az utolérhetetlennek kiküldött augsburgi társulattal szemben is van olcsóbb ajánlat, pedig még a többi pályázó vállalkozó nem is nyilatkozott.

Nincs ok tehát a sietésre és félelemre, 1901. Január 1-ig még van két és fél év s ha a beérkezett pályázatok kielégítőnek nem bizonyult s minden tekintetben megfelelő és czélirányos más pályázati feltételekkel kiirt újabb pályázat után, hogy csak is előnyösebb ajánlat fog származhatni, erre nézve már az előttünk fekvő utójánlat is nagyon biztató s megvagyunk győződve, hogy városunk közgyűlési többségének megnyilatkozott akarata folytan a nyílt verseny által még az eddigieknél is fenyesebb eredmény fog elértni.

Egy másik városi bizottsági tag.

II.

Világítási kérdésben az »Észrevételekre«.

Ha a világításra pályázó három czég egy újabb ajánlatot nem adott volna be, pedig még első ajánlatuk sem jött döntés alá, talán hallgatag mellőztük volna azon »Észrevételeket« melyet »Többen« aláírással bocsátottak napvilágra.

Mit akarnak azok a »Többen« és kik lehetnek? Mindkét kérdésre feleletet ad nekünk a »Többen« aláirt »Észrevételek« utolsó előtti 3 ik bekezdése a hol az mondatik: »Tekintettel már most s az hogy ezen újabb verseny tárgyalásra csak is az eddig már ajánlatot tett 3 czég hívassek fel.«

Na tisztelt »Többen« uraim azon az okou buktatták a nagy küzdelemmel, nagy óvatossággal létre jött szerződési tervezetet, mert nyilvános verseny tárgyalást akarnak s most? kiakarják zárn megbizókik érdekében azon az okon, mert ezeknek már ez sok költségebe került; hát ki vette fel azt a sok költséget a város semmi esetre.

Nincsen furcsább teremése az Istennek, a sensálnál a vigécnél, (közvetítő) ha akarja vemhes, ha akarja nem vemhes, ha így nem sikerül, megpróbálja másképp; de nem eresztí sem a megbízott, sem a vevőt.

De hat mi ok indithatta a három társulatot, egy talán kedvezőbb újabb ajánlat beadására holott még az elsőbbi ajánlatuk sem dőlt el s nem nyitottatott újabb verseny tárgyalás a vagy mi indithatta »többséket« az »Észrevétel« kiadására? nem más, minthogy a a megbízók és a »Többséket« is rájöttek, hogy városunkat csakugyan nem lehet baleknek megfogni, de hiszen a »Többséket« nek már az ajánlatok benyújtásakor is tudnia kellett, hogy az a város érdeke ellen van s hogy az nagy terheket fog róvni a város lakosságára és még is meghagyták próbálni, sőt még egyik másik nem szegyezte az ajánlatot dicserni is.

Abban az ízében, t. i. Észrevételben a »Többséket« tanácsa utólagosan utasítást ad, hogy miképpen kellett volna a pályázati programba a kérdéseket feltenni; na már tisztelt »Többen« urak, annál csak világosabb program nem lehet, mikor a pályázó előtt fekszik egy olyan nyomtatott megállapodás, már szerződési tervezet, melybe egy másik társulati megállapodás le van fektetve. hiszen mi ezen szerződési tervezet mellett nem árverezést, hanem árlejtést czéloztunk, és mi történt tisztelt »Többen« urak, az önk emberei — kiknek érdekében a versenytért elakarják zárn — árvereztek, mert hát önk is az árverelő és jól tudták az előttük fekvő, s birtokukba lévő szerző-

dési tervezetből, hogy az augsburgi légszeszgyár, már 1898., 1899. és 1900. évekre árkedvezményre kötelezte magát, melynek összege önk szerint is 100.000 (egyszáz ezer) forintnak felel meg, ezt két pályázó hallgatással mellőzte és a harmadik ígért ez ellenében 500.000 ingyen órai kedvezményt, mely évenként 4000 frtnak felel meg, de hát elegendő ez? hiszen ha ezt minden kamat nélkül számítják is ötven év alatt 200.000 lesz. 1900 év végén kapunk mi a szerződési tervezetbe lefektetett engedményből százezer forintot, ennek évi takarékpénztári kamata 4500 forint tehát ötven év múlva

225000 frt
100000 frt.
együtt: 325000 frt.

és még a tőke

pedig hát látszólag kedvezőnek mutatkozott az 500.000 ingyen óra.

Az augsburgi légszeszgyár 10 évi kizárólagosság mellett 35 év múlva ingyen bocsátja által összes felszereléseit, magát a gyárat is, a többiek 25 évi kizárólagosság mellett kettő 45 év, egy pedig 50 év múlva bocsátja vissza, hát nem láttak volna meg, vagy nem vették volna észre a tisztelt „Többen” urak az óriási különbséget, melyet a város akartak súlytani, hát akadna olyan gyenge egyén, aki a 25 évi kizárólagosságot megszavazná most, mikor a világítás terén újabb, meg újabb felfedezések történnék, hát nem vették volna számításba a tisztelt „Többen” urak, hogy az augsburgi légszeszgyár 35 év múlva díj nélkül bocsátja a város birtokába a gyárat, de ha a többiekől ugyanakkor vissza akarjuk venni, a városnak 500.000 frtnál többet kellene váltásdíjra kifizetni, sőt felmebetne az egy millióig a jövedelem és a befektetett tőke nagyságához képest, mert hat a papiros oly túrelmes, hogy a számokat befogadja minden szónélkül, k vált ha a magunk gépeinek magunk által meghatározott árát kell belezni.

Mi ezáltal most nem terjeszkedünk ki más számításokra, mert hát nem is akarunk a bizottság megállapodásának elébe vágni.

Midőn tehát az összehasonlítást megtettük, ez távolról sem azt jelenti, hogy egyik vagy másik mellett foglalunk állást, de alapigétől minden esetre a megállapított szerződési tervezet mellett vennünk, mert a pályázóknak is ez szolgál utmutatásul, de egyet megjegyezzünk a tisztelt „Többen” urakkal szemben, hogy mi olyan egyénnel soha sem állanánk szóba, ki bennünket már egyszer baleknek tekintett és baleknek akart megfogni.

„Még Többen”.

BELFÖLD.

A reformátusok konventje. A magyarországi reformátusok konventjét, mint értesülünk, körülbelül március 4-én vagy 24-ikén fogják megtartani. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a püspökök és főgondnokok csütörtök vegyes konferenciáján, mint már jeleztük, tárgyalták a papi fizetések felemelésére vonatkozó javaslatl szemben követendő eljárás módjait.

Idevonatkozó tegnapi tudósításunkat azal egészítjük ki, hogy a konferencián a lutheránusok arra kérték a reformátusokat, hogy a javaslatban tervezett államsegélyt ne fogadják el.

A reformátusok azonban a lutheránusok kívánságának nem voltak hajlandók eleget tenni és habár a törvényjavaslat szerintök sem felel meg minden tekintetben a hozzáfűzött reményeknek, mégis azt főtétlenül köszönettel elfogadni hajlandók. E szerint a két protestáns felekezet a javaslattal szemben ellentétes állást foglal el.

A reformátusok márciusi konventje, csak akkor eseten veszi fel a törvényjavaslatot tárgysorozatába, ha azt a konventi ülések előtt a kormány az elnökséggel hivatalosan is közölni fogja.

A függetlenségi és 48-as párt csütörtökön délután 6 órakor Kossuth Ferencz elnöklete alatt értekezletet tartott. K o s s u t h, Ferencz

előterjesztette, hogy márcz 15-ének 50 éves évfordulója immár közeleg, miért is kéri a pártot, hogy hozzon e tekintetben határozatot. Előterjeszti, hogy a párt legtöbb tagja márcz, 15-én kerületében fog időzni, hol szintén ünnepek fognak tartatni s ő is az időtját Czeglédén fog tartózkodni, hol nagyszabású ünnep lesz. Kéri tehát a pártot, hogy a Budapesten maradó tagok jelentkezzenek, hogy a fővárosban lefolyó ünnepeken a pártot képviseljek. Justh Gyula csatlakozik az elnök előterjesztéséhez és indítványozza, hogy miután György Elek Budapesten marad s miután ő amugy is a párt alelnöke, őt bízzák meg, hogy a párt képviselteséről gondoskodjék. Endrey Gyula kéri a pártot, hogy mindenütt a legerélyesebben foglaljon állást apr. 11-ének megünnepeletése ellen, Kossuth erre megjegyzi, hogy ezt a párt már eddig is mindig megtette és a jövőben is erősen követelni fogja márcz 15 megünneplését. Justh Gyula és Lakatos Miklós felszólalásai után Hentaller Lajos utal arra, hogy a közvéleményben az apr. 11-ike alatt mindig a detronizációknak évfordulóját tartják és hozzá e tekintetben több oldalról kérdés is intéztetett, Pichler ezután azt indítványozza, hogy márcz. 15 alkalából a párt lelkes manifesztumot intézzen a nemzethez. Többek felszólalása után a párt Pichler indítványát egyhangulag elfogadta, egyuttal felkérte György Eleket, hogy a márcz 15-iki ünnepeken a párt képviselteséről gondoskodjék; a manifesztum megszerkesztésével az elnökség bízott meg.

Ezután Kossuth Ferencz előterjesztette a néppárt átiratát, melyben kéri a pártot, hogy a várnai választás alkalmával történt sértések, szavazat-megvonások stb. ügyében a néppárt által a képviselőházban megindítandó akcióit a függetlenségi és 48-as párt is támogattai sziveskedjék. A párt az átiratra a következő határozatot hozta, melyet a néppártnak is tudomására adott.

„A függetlenségi és 48-as párt a képviselőválasztások alkalmával elkötött visszaéléseket idáig is elítélte s ily visszaélésekért a kormányt következetesen felelősségre vonta; így a jövőben is kötelességének ismeri a választás szabadságát és tisztaságát teljes erejével védelmezni. Ezen elvi állásának megfelelőleg fog eljárni jelenleg is.”

Kossuth Ferencz még előterjeszti, hogy a néppárt elnöksége részéről hozzá szóbeli megkeresés intéztetett, hogy Rohonczy Gedeon orsz. képviselő beszédében foglalt ténybeli állítások alapján indítandó parlamenti akcióban a függetlenségi és 48-as párt is részt vegyen. Meszleny Lajos kifejti, hogy bűnnek tartaná, ha ezt az alkalmat a párt elszalasztaná, de módot kell találni, mert nem szabad engedni, hogy ezt egy napirend előtti felszólalás, vagy interpelláció alakjában a kormánypart elüsse. Világosan kell bizonyítva lennie annak, amit már régen tud a párt, hogy a jelenlegi parlament többsége törvénytelen eszközökkel és vesztegetés által lett csak összetoborozva. Többek felszólalása után Justh Gyula kifejti, hogy azt, hogy megvesztegetés történt, a párt ugys tudja. Rohonczy beszédének fontossága az, hogy rámutatott a forrásokra, ahonnan a vesztegetésre szükséges összegeket megszerezte Bánffy. Indítványozza, hogy egy három tagú küldöttség hívassék meg, mely a többi ellenzéki pártokkal érintkezzék. A küldöttség tagja a három elnök legyen. Az indítványt a párt egyhangulag elfogadta.

Kiss Albert utal arra, hogy Rohonczy meggondolatlanul azt az állítást közzétejtette, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak is van pártkasszája és tagjait a választások alkalmából pénzzel támogatja. Ez ellen a legerélyesebben kell tiltakozni és kéri, hogy a párt e tekintetben határozzon. Lukács Gyula csatlakozik Kis Albert kérelméhez. A párt erre elhatározta, hogy pénteken a napirend előtt Kossuth Ferencz a párt nevében és megbízásából szólaljon fel és utasítsa vissza Rohonczyt teljesen alaptalan és legből kapott állítását. Ezzel az értekezlet véget ért.

A pártok értekezlete.

— A czimvásárlások ügye. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 19.

A képviselőház egyik termében tegnap az összes ellenzéki pártok képviseltesében kilencz képviselő értekezletet tartott a Rohonczy Gedeon által a Ház nyílt ülésén elmondott nyilatkozat alapján megindítandó akció megbeszélésére. Az értekezleten részt vettek: a nemzeti párt részéről gróf Apponyi Albert és Horánszky Nándor, a függetlenségi és 48-as pártok részéről Kossuth Ferencz, Thaly Kálmán, György Elek és Polónyi Geza, a néppárt részéről pedig gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár és Rakovszky Istvan.

Az értekezlet folyamán hosszabb eszmecsere indult meg az iránt, hogy mily mederbe indítassék meg azon akció mely a nemesség és czimvásárlás ügyében a képviselőházban megindítandó.

Többek felszólalása után György Elek szükségesnek látja, hogy a parlament foglalkozzék Rohonczy nyilatkozata alapján, a czim és nemességvásárlás ügyével. A formára nézve leghelyesebbnek tartja egy parlamenti bizottság kiküldésére vonatkozó indítvány megtételét, mely indítványt a l a m e n n y i ellenzéki k e p v i s e l ő aláírná.

Ez indítvány általános helyesléssel találkozott. A néppárt és a függetlenségi- és 48-as (Bartha) párt jelenlevő képviselői elvileg ki is jeleztették, az indítvány elfogadásához való hozzájárulásukat. A nemzeti- és Kossuth-párt képviselői pedig kijelentették, hogy a ma este tartandó értekezlet elé terjesztik az értekezletben felmerült indítványt. Ezen pártok hozzájárulása esetén az értekezlet ma d. e. 11. órakor ismét összeül az indítvány meg szerkesztésére és az aláírások összegyűjtésére.

E czélból felkerettek az összes ellenzéki képviselők, hogy ma okvetlenül jelenjenek meg a képviselőházban, vagy a mennyiben a megjelenésben akadályozva volnának írásbeli meghatalmazásban jelentsék ki hozzájárulásukat ahhoz, hogy az indítvány nevükkel el láttassék.

Délután hirre ment a képviselőházban, hogy az »Alkotmány« tegnapi vezércikke alapján, mely a napokban elhunyt Meszaros Károly dr. hagyatékában föltalált miniszteri és államtitkári váltókról tett czélzást, miniszteri konferencia tartatik ma délután. Tény az, hogy ma déiben báró Bánffy Dezső miniszterelnök a nemesség és czimvásárlás ügyében soká konferált Szilágyi Dezsővel Csáky Albinnal és Horánszky Nándorral.

A nemesség és czimvásárlás ügyében a nemzeti párt ma délután öt órakor, a Kossuth-párt este 6 órakor tart értekezletet. A pártokban uralkodó hangulat szerint a parlamenti bizottság kiküldetése iránti indítvány nagy tetszéssel találkozott.

Az ügy a függetlenségi és 48-as párt határozatából a Ház nyílt ülésén is szóba került, nevezetesen napirend előtt felszólt.

K o s s u t h Ferencz: Rohonczy tegnapi felszólalásában, lehet, hogy jóhiszeműleg, de mindenesetre téves információiból indul ki, midőn azt mondta, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak lett volna pártkasszája. Kijelenti, hogy ennek a pártnak soha egy krajczárnyi pártkasszája nem volt. A függetlenségi és 48-as pártnak van kasszája, a mit a kör költségeire használ fel, de az általános választásoknál csakis a belyegek és sürgönyökre költött e párt. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Különben már 1896 december 17-én is ily értelemben nyilatkozott és akkor elítélte azt, hogy a miniszterelnök bevallotta, hogy pártkasszával dolgozott az általános választások alatt, bűnnek deklarálva ezt az eljárást. Ujra kijelenti a leghatározottabb alakban, hogy pártkasszájuk soha sem volt. (Elénk helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

Távirat.

A hadügyminiszter és a szocialista mozgalom.

Budapest, febr. 19. (A Debr. ered. táv.)
A képviselőház tegnapi ülése alatt megjelent a folyosón K r i e g h a m m e r br. hadügyminiszter, ki az udvari ünnepekre jött a fővárosba.

A miniszteri szobában hosszasan beszélt minden egyes miniszterrel, legtovább D a r á n y i Ignáczsal és br. B á n f f y Dezsővel. A miniszterelnökkel folytatott beszélgetés alatt a miniszterelnök magához kérte M e z ö s s y Béla országgyűlési képviselőt, ki tudvalevőleg szabócsmegeyi birtokos. — A miniszterelnök fölkereste Mezőssyt, hogy behatóan ismertesse Krieghammerrel a szabócsmegeyi mozgalmat, mely felszólításnak Mezőssy készséggel megfelelt.

Mezőssy Béla a Ház folyosóján a viszonyokról kérdezősködő képviselőknek kijelentette, hogy ő a viszonyokat nem látja oly sötétekné, mint az a lapok legnagyobb részében fel van tüntetve. Hír szerint ilyenképen informálta ő a közös hadügyminisztert is.

A közös hadügyminiszter nem pusztán magán kíváncsiságból érdeklődött az ügy iránt. Valószínű, hogy az ezredék kirendelesének szükségessége felől kívánta magát tájékoztatni.

TARKA ÉLET.

A szocializmus flastroma.

Ma délelőtt egy vastag nyaku ember rontott be szerkesztőségünk ajtaján.

— Ez a kormányparti lap szerkesztősége? — kérdezte izgatottan.

A hang meglepett. Pillanet alatt az a gondolat cikázott agyamon keresztül, hogy itt valami titokzatos dologról lesz szó, melyet csak úgy tudhatok meg, ha föllentek egyet a hírszolgálat érdekében. Mindazonáltal becsületesen akartam hazudni s azt mondtam a felhevült embernek:

— Igen, Ez a p á r t lapja.

— Na kedves uram csak hogy jó helyen járok valahára. Mert hat tetszik tudni roppant fontos mondani valóm van, meg osztán nem szeretném, ha valahogy megtudnák a 48-asok...

— Csak ki vele edes batyám — biztatam vendégemet — mert mi tagadás benne, magam is egtem a kíváncsiságtól megtudni a mit rejteget a szüre alatt.

— No térjünk a dologra. Hát tudja az ur én Szabócsból való vagyok.

Bámulva tekintetem a szemé közé. Ott pedig azt a hatást észlelte, melyet bennem ez a szó előidézett.

— S mi járásban van?

— Az ország érdekében jöttem uram. No meg a magam érdekében is. Mert tetszik tudni oda át mi nálunk nagyban fészkelődnek a czuczilisták. El akarják venni a szegény ember keserves keresményét. Felakarják osztani a földet, a birtokot a gazdaságot. Rám is maradt az apámról vagy hatvan holdacska hat nagyon félek hogy az is felosztás alá kerül.

— No és mit akar barátom? kérdeztem tőle hidegen, látva, hogy érdektelen dolgokat hadar.

— Csak tessék türelemmel lenni jó uram. Most jön a java. En egy nagyon jó orvosságot találtam föl a czuczilizmus ellen.

— Ne mondja!

— De mondom, mert hiszem, hogy sikerülni fog ezzel azt a nagy mozgolódást elnyomni.

— Gyorsan, gyorsan barátom nincs sok időm.

— No jó, jó hát hiszen sietek; de hadd szedem elő a gondolatomat. — No rendben van már. Hát hallott-e az ur a karczagi paraszt mükedvelő elődáról?

— A Falu Rosszáról?

— Igen, igen!

— Halottam.

— Es meg sem sejt i, hogy miért j ö t t e m.

— Hogy a pokolba sejténém. De kérem végezzen gyorsan mert nincs időm.

— Hát röviden mondom már, na. En tudniillik azt gondoltam, hogy jó volna, ha Bánffy Dezső ur Szabócsban mükedvelő előadást rendezne, De nemesak Szabócsban, hanem mindenütt, ahol a czuczilizmus kitör. Mert míg az előadásra készülődnek az emberek, nem fognak a bolond czuczilizmussal bajoskodni és meg lesz mentve a haza földje, meg az en 60 holdacska.

Felkaczagtam.

— Na ugy-e, hogy jó lesz? Mindjárt gondoltam, hogy nagyon jó lesz. En ismerem a czuczilistákat. Ezeknek nem kell egyéb csak jó bor, jó szivar és mindent elfelejteneik. Hiszen tetszik tudni képviselőválasztáskor a kor many pénze jó szolgálatot tesz. Epen így tehetnek a czuczilistákkal is. Nem kell ide önálló vánterület, csak bor meg szivar, meg mükedvelő előadás.

— Pompás gondolat kedves barátom. Csak menjen Bánffy miniszterelnökhöz s tegyen ajánlatot a nagy eszme kivitele érdekében.

— Megyek kedves uram s én hiszem, hogy meg fog ölelni érte a jó Bánffy ur. Mert ez nem sok pénzbe kerül, nem haragszik meg érte az osztrak, még is nagyon jó lesz.

Ezzel bucsut vett tőlem az atyafi, a kor many lelkes hive; de ideje is volt, mert a tőlem elrabolt időért már már bosszút forraltam ellene. Nem dobhattam ki a redakcióból, mert idejében távozott, hogy azonban kompromittáljam Bánffy előtt, eleve hirt adok nagy eszméjéről.

Az utolsó pillanatban azonban eltűnődtem; Hát ha ez az ember nemesak, hogy boldog nem mond, hanem már el is kesétt? Mert hiszen az eszméjét megvalósította már a kormány — a szocialista sajtóperek el.

Gács.

Szocialisták sajtópere.

A szeptembert vörös plakátok.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 19.

Ismeretes még a debreczeni közönség előtt azon nyári szocialista gyűlés, amelyet néhány itteni kereskedő felülvizsgáló szocialista apostol toborzott össze, s amelyre veresztésű izgató plakátok kiragasztása és szétosztása által igyekeztek hangulatot csinálni a vezérferfiak.

A gyűlés azonban szónokló képesség hiánya miatt esődbe jutott s néhány krakógó, kímélő és izadó csupaszkepi martirjelölt felolvasási kísérlete után végegyengülésben kimult. Az idegen apostolok hazagyalogoltak vagy hazakényszerítvelezték s minden csendes lett.

A veres plakátok szövege miatt azonban a szocialista kupaktanács a törvényszék elé került, mert abban osztály elleni gyűlés izgatás vétségét látta fennforogni az ügyesség s e miatt Dravetzky Lajos nánási illetőségű asztalossegéd, K e c s k é s Péter debreczeni és E r b e n János kúrtei illetőségű suszterek ellen, mint az inkriminált röpirat szerzői ellen vádat emelt a debreczeni sajtóbíró-ságnál.

E vád felett ma volt hivatva határozni az esküdtszék, a mely Elek Lajos, Muraközy László, Donogán István, Szikszay Lajos, Biszthka Gábor, Dr. Nagy Kálmán, Dr. Orbán József, Biró József, Dr. Nagy Lajos, Engeszer József, Kövi Lajos és Dr. Horváth Károly rendes tagok, továbbá Orosz Sándor és Szabó Miklós póttagból alakult meg.

A törvényszék tanács dr. S z e ö k e István törv. bír. elnök, H o f f m a n n József Dr. O l a h Miklós bírák által alakult meg, a vádhatóságot pedig Dr. G á l l Endre kir. alügyész képviselte.

A vádlottak mindnyájan megjelentek s

Budapestről hozták maguknak védőt Pfeiffer Sándor ismert szocialista agitátor személyében, aki már az esküdtek kisorsolása alkalmával teljes mértékben élt visszavetési jogával.

A tárgyalási terem előtt nagyszámú közönség várakozott a beeresztésre, kik között különösen ifjú szocialista ábrándosak voltak nagy számmal képviselve. Kértek is v gy 150 jegyet az elvtársak, de e kérelem a tárgyalási terem terjedelmére való tekintettel nem volt teljesíthető. Husz darab elvtársnak azonban készséggel ajánlott fel meleg szobát Brody irodáigazgató.

Ponthon 10 órakor nyitlak meg a tárgyalási terem szárnyas ajtajai s a nép beözönlött. Ugyanekkor foglaltak el helyeiket az esküdtek s a törvényszék tagjai.

Dr. S z e ö k e elnök ismerteti az ügyet s előadja, hogy a vádlottak a vörös plakátok szövege miatt a büntetőtörvénykönyv 172-ik szakaszának második bekezdése alapján kerültek vad alá. Majd kihallgatja a vádlottakat, kik közül elsőnek D r á v e t z k y Lajos 27 éves asztalossegéd állott ki a síkra.

E l n ö k : Ön irta a felhívást

V á d l o t t : Igen.

E l n ö k : Ön fogalmazta is?

V á d l o t t : Erben elvtárs lakásán találtam néhány ujságot. Azokból állítottam össze.

E l n ö k : Ki bizta meg Önt arra?

V á d l o t t : Erben elvtárs kert fel rá.

E l n ö k : Elvállalja érte a felelősséget?

V á d l o t t : Igen.

Azután K e c s k é s Pétert a szocialisták itteni elnökeire került a sor, aki előadja, hogy 29 éves, debreczeni lakos és sajtótövegség miatt még nem volt büntetve.

E l n ö k : Szerzője Ön az inkriminált felhívásnak.

V á d l o t t : Nem.

E l n ö k : Értekezleten határoztak el a felhívás kibocsátását?

V á d l o t t : Igen és Erben elvtársat biztuk meg annak szövegezésével.

E l n ö k : Adtak erre nézve valami utasítást neki?

V á d l o t t : Nem. (Elvtársunkban teljesen megbiztunk).

E l n ö k : Ha ön nem folyt bele a szövegezésbe, miért irta alá a kéziratot?

V á d l o t t : Mert anélkül H o f f m a n n ur nem akarta kinyomtatni. Mindig én szoktam jótallani a nyomtatási költségekért s mikor aláírtam a felhívást, abban a tudatban tettem, hogy a költségekért állók jót; nem pedig a nyomtatvány tartalmáért vállalok felelősséget.

E l n ö k : Olvasta Ön a felhívást.

V á d l o t t : Nem. Olvasatlanul irtam alá.

E l n ö k : Miért nem olvasta el?

V á d l o t t : Nem értem rá s különben is megbiztam a szerzőben.

Majd a harmadik vádlott E r b e n János kihallgatása következett, a kihez a tavalyi nádudvari zendülés miatt már volt szerencséje a debreczeni törvényszéknek, akkor azonban büntetlenül került ki a eszából.

E l n ö k : Befolyt ön a felhívás szövegezésébe?

V á d l o t t : Nem. Nem is olvastam, csak aláírtam.

E l n ö k : Miért irta alá?

V á d l o t t : Hoffmann ur kívánta, hogy én is jótalljak a költségekért.

E l n ö k : A kéziratot úgy olvasható, hogy a felelősséget is elvállalja.

V á d l o t t : Engem biztak meg a felhívás elkészítésével, azonban nekem dolgom volt s ezért Dravetzky csinálta meg helyettem.

Dr. H o r v á t h esküdt. És elvállalja érte a felelősséget.

V á d l o t t : Megmondtam a vizsgálóbíró előtt, hogy nem.

Dr. H o r v á t h. De most elvállalja?

V á d l o t t (zavarban.) Elvállalom, de csak úgy, ha muszáj. (Derűtség!)

Ezután még a védő intéz a vádlotthoz

több kérdést, s azután a tanukat hallgatják ki.

Első tanu Hoffmann Sándor nyomdajelölt, aki előadja, hogy a plakátok az ő nyomdájában készültek s a »szociáldemokrata párt vezetősége« aláírással ellátott kéziratot azért íratta alá a vádlottakkal, mert minden tekintetben fedezve akart lenni.

Exner Jozsef vörösingű szociálista Hubay György és Bret Miksa elvtársaival együtt lényegtelen vallomást tesznek, mindössze azt jelentik ki, hogy a debreczeni szociálistáknak nincsen partkasszája, hogy az inkriminált sajtóterméket Kecskés Péter a saját költségén csináltatta, bár azt a mai napig sem fizette ki.

Fodor Ferencz földmives volt az utolsó tanu. Ez a jámbor paraszt szintén szociálistának mondotta magát, habár nincsen tisztában a szent szociálisták tanaival.

Elnök, Tud-e valamit arról, hogy kit írta a felhívást.

Tanú: Nem tudok semmit sem.
Elnök: Jelen volt a szűkebbkörű értekezleten.

Tanú: Ott voltam jelenleg a legutóbbin. (Derűtlenség.)

Elnök: Az előértekezleten.

Tanú: Hát azon a Népkerti gyűlésen, mert én csak akkor vagyok köztük, ha ráérek.

Elnök: Gyakran?

Tanú: Olykor olykor néhány baba. (Nagy derűtlenség.)

Elnök: A bizonyítási eljárást befejeztnek mondja ki és az ügyésznek adja át a szót.

Dr. Gall Endre kir. alügyész a hallgatóság osztatlan figyelme közt szépen megokolt tartalmú beszédben fejti ki a vád álláspontját és mindhárom vádlottat osztály elleni ízgatás vétségében kéri büntetésnek kimondani. Beszédében utal a »szomszéd megyék zavaros állapotára, utal a megbomlott jogrendre és a felrevezett nép erőszakosságaira melyek mind lelketlen ízgatók munkájának a következménye. A népnek mindenki javát akarja, nemcsak a vándor szociálista ízgatók, akik a nép jóletét hangsúlyozva ízgatnak az ország és a polgárok ellen és ezáltal romlásba kergetik a hiszékeny köznépet százait. Eppen most kell minden polgárnak is aggodalmas óvatossággal figyelni, örködni, a közbéke felett: a melyet a különféle agitátorok oly igen erősen veszélyeztetnek.

Pfeifer Sándor a vádlottak védője erősen megtámadja az ügyészt azért: mert Kecskés Péter ellen a tanuk vallomása után nem ejtette el a vádat és azért, mert a vádlottakat nemcsak vádlottaknak tekinti, hanem szociálistáknak is. Az esküdtstéki teremben nem szociálisták felett ítéleznek most, hanem állampolgárok felett, kiket nem meggyőződésükért állított oda a törvény, hanem csupán azért a drsz papirosért, melyről osztály elleni ízgatást olvas le a közzévaló. A szociálisták bevonásával befolyásolni akarja az esküdtteket a közzévaló. Tagadja, hogy az inkriminált felhívás ízgatást tartalmazza s hivatkozik a kuria két döntvényére, valamint a büntetőtörvény könyv idevonatkozó szakaszának indoklására melyek szerint csak a gyűlölségre való egyes felhívás tekintendő ízgatásnak, ilyen felhívás pedig azon a plakáton nincs.

A munkásoknak joguk van sorsuk javítására törekedni, s ha ez irányban mozgalmat indítanak, azt épen olyan büntetlenül tehetik, mint az országgyűlési ellenzések bármelyike. A szabócsmegyei és a többi zavarzó paraszttal pedig különben sincsenek semmi összeköttetésben s így azok tényeinek ez ügybe való bevonása a vád argumentumának csekélységét bizonyítja.

A védő beszédének befejezése után Gall Endre bizonyította, hogy igen is összefügg a kérdés a szociálistákkal, hiszen a felhívás alá is a szociálisták vezetősége volt aláírva. Ezután még a védő replikált röviden s azután az elnök a tárgyalás anyagát összegyűjtve, a következő kérdéseket adta ki az

esküdtseknek: a kiknek verdiktjét 3 óraker hirdetni ki:

1. Foglaltatik-e a felhívásban osztály gyűlést való ízgatás? 2. Szerző-e Dravecky Lajos? 3. Szerző-e Kecskés Péter? 4. Szerző-e Erben János? 5. Vétkes-e Dravecky? 6. Vétkes-e Kecskés. 7. Vétkes-e Erben?

Az esküdtök elnöke a következő verdiktet hirdették ki:

Az 1. kérdésre: 11 igen 1 nem

Az 2. kérdésre: 12 igen

Az 3. kérdésre: 10 igen 2 nem

Az 4. kérdésre: 12 igen

Az 5. kérdésre: 11 igen 1 nem

Az 6. kérdésre: 10 igen 2 nem

Az 7. kérdésre: 11 igen 1 nem.

Ezen verdikt alapján a kir. törvényszék Dravecky Lajost 1 hónapi államfoghazra és 10 frt pénzbüntetésre, Kecskés Pétert 15 napi államfoghazra és 5 frt. pénzbüntetésre Erben Janost 1 hónapi és 10 frt pénzbüntetésre ítélte.

Ujdonságok.

* **Március 15 és a „Petőfi-dalkör“.** Városunk legújabb alakult dalgylete, a »Petőfi-dalkör«, mely csupa helybeli jóra való ifjú emberek kitaró szorgalmának, ügybuzgóságának és a magyar nemzeti dal művelése iránt érzett lelkesedésének köszönheti létezését, — fenyesen kívánja megünnepelni Március idusát. E napra tette első ünnepélyes megyítő estélyét, mely az »Aranypetőfi« szálloda dísztermében fog változatos programmal, tarsas vacsora és tánczestrel egybekötve megtartatni. A részletes megállapodásokról akkor fogjuk t. olvasóinkat értesíteni, a midőn a rendezőség e felett véglegesen határozott.

* **Egy kis leány levele.** Panaszos irást kaptunk a mai postával, a mely azért mossa meg a fejünket, mert — szerinte nem csapunk elég reklámot a mi pártunk bájáról, a mely ma este fog lezajlani a »Bika« termében. Boesánatot kérünk edes kiasszony, de már erre felelünk kell. Ime lassuk. Február 8-án adtuk ki a meghívót, addig tehát nem is irhattunk róla, mert senkinek sem volt hivatalosan tudomására adva s elég egy hétre rá újra felrészítettük a hírt elmondva, hogy az Istenke mosolygott, mikor meglátta a mennyei hírnökökben a mi pártunk bájának meghívóját s elbocsátotta az összes angyalait, esőtörtökön pedig két más kis leány beszélgetését lestük el a bálunkról s tettük az újságba. Szóval minálunk mag csinálta a bálnak a reklámot s nem mi magunk. Hogy nem volt róla irva mindennap?! Hiszen az meg unalmas is válhatott volna a mellett hogy bátran ránk foghatják vele, mintha szükség volna erre a reklámra a mi bálunkra. Ez pedig csak nincs úgy?! De a legnagyobb panasz az, hogy tegnap nem írtunk! Hja nagy hatalom az a »tér szűke« s az volt az oka. De még most sem késő, e sorok átolvassása s a bál kezdete közt elmúlik egy-két óra, az elég a felöltözésre, tehát viszontlátásra ma este a »Bika«-ban!

* **Buzgó szociálista.** Tegnap este érdemes vendége volt Rankai szent-anna-utcai fűszerkereskedőnek Kántor Nihály tiszpolgári illetőségű ember személyében. Kántor tudósi-lik úyáron, mikor van elpredálai való gabona vig nótákat szokott dudálni polgártársainak a füstös korcsmákban, talán pedig csizmafojtogatásból éldegél. Most azonban a nagy napok az ő szívében is vágyat ébresztettek a dicsőség után, beállt hát szociálista bujtogatónak s azzal kezdte meg szereplését hogy mindenk előtt Rankai üzletében becsusztatott néhány üveg bundapáliukát (mert hát ilyesmire még mindig telik) és ennek hatása alatt hirdetni kezdte a boitosnak a szociálisták nagy eszméit; mitöbb kapacitálni igyekezett Rankait, hogy vegyen példát től s csapjon fel szociálistának. . . Rankai egy ideig győzte türellemmel, mikor aztán látta, hogy több kettőnél kitaszította az üzletajtón a jámbor apostol! Ez azonban jámborsága daczára pokoli haragra lobbant a minek avval adót kifejezést, hogy a bálhelyiség ablakait bezúrta és éktelen ordítással közt az utcán is pengetni kezdte a

szociálisták eszméjének hurjait. Persze, hogy nem hallgattak rá. . . De még is meghallgatta valaki eső szöveit. Egy rendőr ugyanis figyelmes lett az ordítózásra. A hang felé sietett s Kántor Mihály szociálista bujtogatót elcsipte és a III. ker. rendőrkapitányságra kísérte. Itt aztán ráhúztak egy hónapot, hogy a börtön nem éppen kellemes légkörben elmélkedhessék annak a szeregnek veszélyes voltán, melyre megdöglöttség ragadta. Bizonyára társai is megbotránkoznak viselkedésén mert mint más helyen jeleztük a szociálista gyűlést sem fogják megtartani. Erős a gyanunk, hogy Kántor csak szólóban szokott otthon dudálni, mert a bandával össze nem egyeztethető gyorsasággal vágja ki a magas célt ott is, hol arra legkisebb szükség sincsen.

* **«Az iparos ifjuság önképzőegylete»** holnap este tartja farsangi mulatságát a »Bika« vendéglő nagytermében. Közel két hónapja hogy a vigalmi szász bizottság e mulatság rendezésével foglalkozik, nem kimélve sem időt sem fáradságot, sem anyagi áldozatot. Az egyet dalkörének tagjai majdnem minden este gyakorlati órát tartanak, hogy a megjelenő közönséget jól betanult dalművek előadásával gyönyörködhesék, szárazokzhassák. A csinos kivitelű táncz-rendek Dávidházy Kálmán nagyírű könyvkötész műhelyéből kerülnek ki. A szász bizottság karöltte az egyet többi tagjaival azon fog lenni, hogy a hölgyközönség tánczkezdő tagjai részéről ismét kiérdemeje azon kijelentést, hogy az iparos ifjuság mulatsága az, melyen egy leány kedvére mulathat.

* **Megakarta löni a feleségét,** Biró Zsigmond eszmadia legény tegnap delutan holt részegen lövöldözött a pestisoron. Amint röptette a golyókat s a veszedelmes játékkal halálra ijesztette a járőkelőket, folyton a felesége nevét kiabálta, a kit megakart löni. A lövések zajára összeverődött nép segítségével sikerült egy rendőrnök a részeg ember kezéből a fegyvert kiesavarni. Az ittaságtól labain alig álló atyafit a központra kísérték a hol a nálalévő töltenyeket elszedték. Az elvett revolverben még három tölteny volt. A pesti sor 3302-ik számú hazuak tulajdonosa Kérégyártó Mihály, ki előtt a lövöldözés történt, jelentést tett a rendőrségnek, hogy Biró őt, a feleségét és háza népét már többször fenyegette lövöldözéssel. Biró Zsigmondot a rendőrség fogva tarja.

* **Szociálista gyűlés városunkban.** A népbolondító eszmék helybeli apostolai, úgy hallatszik nem rettennek vissza azon nagy felelősségtől, mit veszedelmes tanaik hirdetése kelt mindenféle es városunkban a gyűlés tartásán fáradoznak. — Gyűlést akarnak, hogy itt is evassék a metelyező tan magvat a minek nyomán felburjanozik a mostani tarsadalmi rend felforgatását célzó törekvés. — A békés polgárság nyugalmat titkos és nem titkos ülések és agitálásokkal akarják megszavarni. — A szegény hiszékeny nép fejét, olyan ámitásokkal es ígéretekkel zavarják meg melyeknek nem telje-üléséről maguk az agitátorok vannak legjobban meggyőződve. Tudják ezt ők jól, de mert az apostoloskodás jól jövedelmez folytatják a zsiros foglalkozást. A mult hóban Kecskés Péter, Dravecky es társai szociálista gyűlés tartására kértek engedélyt a polgármesterőtől, Kérelmüket elutasították mert a bemutatott programban valami budapesti elvtárs véres száju szónoklata is jelezve volt. A napokban újra kérvényezték a gyűlés engedélyezését és a programmból kihagyták az idegen jövevény elvtárs szónoklatát. A polgármester e hó 20-ára engedélyezte a gyűlés megtartását a Sas utcai Vámos fele vendéglőbe, ütő szerszámok otthon hagyásával. Ma azonban a jeles férfiak mást gondoltak. Kérvényt nyújtottak be a polgármesterhez, melyben bejelentették, hogy a 20. engedélyezett gyűlést nem fogják megtartani es pedig azért, mert tekintettel a szabócs megyei viszonyokra, a népgyűlés megtartását most nem látják helyen valónak, Szép, szép Csak a szabócsai viszonyokon kívül más ne volna a itt mozgató erő!

x **Ifj. Pájer József** lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét,

Nyilatkozat.

Ha Püspökladányban egy tyuknak pippe van, vagy egy életunt veréb felkötö magat, vagy akármilyen okból valami zendülés támad, s az az újságokban körutat tesz, hát mindjárt rám fogják, hogy azt én eszelekedtem. Ezt én igen különösnek találom. Miért mindjárt én rám gyanakodni? Miért nem másra, másokra, például a falu igazi p e n n á i r a? Hiszen azok is toll forgatók, és — szívesen elismerem — nálammal küllömb toll forgatók! Való hogy volt idő, mikor ráadtam a fejemet a birhordásra: de ebben, — mint minden másban is — az én szemem előtt a régi jó idők irodalmi tekintélyre (és tisztességre) törekvő vidéki tudósított lebegtek eszménykepek gyanánt; hamarosan fel is hagytam vele, meggyőződve, hogy ama régi jó idők óta ugyan nagyot fordult a világ, és a mai sensatinalis alapon álló hirharang kötele nem az én kezembe való. Annyi gyanúsítás után tehát idejének valónak találom egész tisztelettel kijelenteni, hogyha ama bizonyos köélet innen valaki rángatja, az a valaki nem én vagyok. Mialatt ugyan történetik Püspök Ladányban akármilyen, — tótágast alhatnak az emberi szenvedélyek és velük az emberek, — én észre nem veszem, annál kevésbé küldözöm be az újságokba. Hagyom ezt a dicsőséget — mint minden más terezen elérhető babért is — azoknak, a kik az ilyesmikben örömmüket lelik.

Püspök-Ladány 1898 febr. 17.

Igmándy Miklós.

NÉPKONYHA.

A népkonyha vezetése iránt városzerte élénk érdeklődés mutatkozik, mi abból is kitűnik, hogy naponként kisebb nagyobb adományok folynak be s érdeklődő látogatások is vannak. Legutóbb Puky Gyuláné ömeltósága valamint Roncsik Lajos v. tanácsnok személyesen győződtek meg s teljes melegezésüket fejezték ki a felállítás szükségessége, s a vezetés és ellátás kifogástalansága felől. E héten befolyt adományokról következőleg számol a vezető négyzet elnöksége: »Haladás« című jótékony egyesület 50 frt, Puky Gyuláné 12 frt, nőpariskola növendékei gyűjtése 11 frt 83 kr, Id. Csanak József, Deutsch Ede 10-10 frt, Mennyey László táblai titkár, Láber Mihályné, Kacsóvics Ivánné, Knoll Rudolfné, Vilmos Lajosné, Dr. Kola Jánosné, T. K. és Barsay Miklósné 5-5 frt, Fráter Ferencz tanuló (Álmosd) megtakarított fillérei 4 frt, Boczkó Samuelné és Ormós Gábor 3-3 frt, Papp Maria Dragota Ignáczné, Elek Lajosné 2-2 frt, Dr. Csikos Sándorné, Márk Pálné, Tóth Ferenczné Kovács Laura, Fodor Gáborné (Fiume) 1-1 frt, Rosenthal Dániel 1/3 zsák liszt, Múneh Gusztáv 2 kl. kávé, N. N. többféle főzelék, ifj. Csanak József 25 kl. szilva, Dr. Balkányi Miklósné 2 zsák, Dr. Kemény Mórné 1 zsák, Novelli Ede 1 zsák krumplic.

Szinház.

Műsor:

Hétfőn: február 21-én harmadszor, páros bérletben »Az ördög mátkája«, Géczy István népszínműve.
Kedden: február 22-én »A nagy m a m a s«, Csiky Gergely vigjátéka.
Szerdán: február 23-án új betanulással »A k a m é l i á s h ö l g y e«, ifj. Dumas S. világhírű színműve.
Csütörtökön: február 24-én »H a m l e t e S h a k - p e r e remek tragédiája.
Pénteken: február 25-én L. K o m á r o m y Mariska vendégjátékú, bérletszünetben, ötödik »G é s a k e«, vagy egy japán teaház történetét, nagyszerű énekes játék 3 felvonásban.
Szombaton: február 26-án L. K o m á r o m y Mariska vendégjátékú, bérletszünetben »H o f f m a n n m e s é i«, Offenbach operettje.
Vasárnap: február 27-én délután »A z e m b e r t r a g é d i á j a«, Madách Imre drámai költeménye.

Ujdonság!

Szombaton, 1898. évi február hó 19-én
először

Az ördög mátkája.

Eredeti népszínmű dalokkal, táncszal
3 felvonásban. Irta: G é c z y I - t v a n .

Személyek:

Botár Márton gazdag kovács-
mester és törő-tulajdonos Bartha István
Andor) gyermekei első fele- Komjáthy J.
Baricza) segetől Szabó Irma
Anna, második felesége Komjáthyne
Vernes Judit, Anna néneje F. Kállay L.
Pál Miklós, kovácslegény Rubos A.
Hirös Firtos Están, csáki székely,
a törő felügyelője Szontes J.
Sári második felesége Locsarekné G

Márta, első felesége F Csigaházy
Tóbiás Gergely, Miklós gyámja Püspöky
Demény József, Miklós pajtása Makray
Takács István, jómódu gazda Erőss József
Csapor Péter, gazdag legény Haday Sándor
Bellehemesek. Munkásnép. Történik Toroczkón
napjainkban.

Holnap, vasárnap, 1898 évi febr 20-án
két előadás.

Délután, 3 órákor fel-
helyárrakkal:
Este 7 órákor, rendez
helyárrakkal.
másodsor:

A dolovai nábob leánya.
Herezegh F. színműve.
Az ördög mátkája.
Géczy I. nép szin-
műve.

A debreczeni kölesönös-segélyző egyesület

mint szövetség

1898. évi február hó 20-án délelőtt 10 órakor

a városháza nagyteremében

rendes évi közgyűlését

fogja megtartani, melyre az egyesület tagjai ezennel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló IX. vagyis az 1892-iki évtársulat vagyon mérlegének előterjesztése.
3. A IX-ik vagyis az 1892-iki évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és annak alapján az igazgatóság, a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. A X. vagyis 1893-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag megválasztása.
6. Az igazgatóság kiegészítése u. m. 5 kilépő igazgatósági tag helyének betöltése.
7. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadatattak.)

EGYZET: Az évi mérleg és számadások kinyomtatva a közgyűlés előtt 8 nappal az egyesület helyiségében — Kossuth utca, Zádor Lajos ur házában — minden egyesületi tag által a hivatalos órákban átvehető.

Kivonat az alapszabályokból 28. §. A közgyűlésen az egyesület minden tagja, minden betét után 1 szavazattal bír — de 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat a szavazati érvényességhez a betéti könyvecske felmutatása szükséges.

A szavazás megkönnyítése céljából a szövetség elöljáró szavazati jogosítványokat állít ki, melyek az egyesületi helyiségben a jogosított tagok által február hó 15-19-ig átveendőek. Ugyanekkor az esetleges írásbeli meghatalmazások is bemutatandók. Minden egyesületi tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Kelt Debreczenben, az 1898 évi jan. hó 24-én tartott igazgatósági ülésből.

Simonffy Imre,

kir. tan. egyt. elnök.

Vadon Sándor,

jogtanácsos, egyt. jegyző.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel hogy néhány nap mulván czégemnek budapest és bécsi házait meglátogatom, hogy a tavasz évadra szükséges árukkal az itteni raktáramat elláthassam, ha azonban m. t. vevőimnek és rendelőimnek czikkemben valami különlegességre szüksége volna, úgy kérem azt e hó 21-ig velem itt, azontul pedig 8 napon át Bécs, I., Kärnthner-strasse 19. sz. a. közölni.

Neumann M.

a ftt. ev. ref. egyházkerületben lakó lelkeszek és tanítók ruhaszállítója
Debreczen, főtér, a m. kir. postával szemben.

Egy nagyobb partie
vételsorsjegyet

keres megvételre és ajánlatot kér

Török A. és társa

Budapest Váci-körút 4.

Birtok eladás.

750 hold szántó föld egy tagban, 60 kat. hold dohánytermeléssel, gazdasági épületekkel ellátva, Nyíregyháza város határában eladó. Ügynök kizárva. Leveleket »Birtok 750« jelige alatt a Goldberger A. V. hirdetői iroda, Budapest, IV. Váci-utca 9. továbbít.

Kiadó lakosztály.

A debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező 1089. sorszámú Consistorialis épületnél egy emeleti lakosztály folyó év május elsejétől kezdve három esetleg hat évre kiadó, mely áll három utcái nagy tágas szobából, egy erkélyvel, két udvari szoba, egy elő szoba, konyha, kamara, pincze, padlás, fatartó, mosó konyha, klosett, stb. jó ivó víz bevezetve a konyhába, tágas udvar szép kilátás az emlék kertre és piacra, a bérlet felől értekezhetni az egyház irodájában vagy lakásomon.

Debreczen, 1898. január 22.

Otrokocsi Végh János

a debreczeni ref. egyház gazd. gondnoka.
(Nagy-csapó-utca 319.)

Meghívás.
A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank
XXXI-ik
rendes közgyűlését

1898 márczius 6-án, délelőtt 10 órakor tartandja
DEBRECZENBEN

az intézet saját helyiségében, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívottnak, oly figyelemmel, hogy az alapszabályok 28-ik cikkének rendelete szerint részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés az 1897. évről.
  2. Az 1897-ik évi számadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő-bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása feletti határozat.
  3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében kilépő két igazgatósági tag helyének három évre való betöltése.
  4. A felügyelő-bizottság mindhárom tagjának három évre megválasztása.
  5. Az alapszabályok megváltoztatása.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1898. február 14-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Leltározás alkalmából az alant jegyzet árukat
tetemesen leszállított áron árulom ki.

Ugymint:

- 500 dr. asztali készletek. Fayansból és porcellánból.
- 200 dr. thea, kávé, fekete kávé készletek. Fayans és porcellánból.
- 100 dr. mosdó készletek porcellán-, Fayans- és zománccból.
- 200 dr. álló- és függő lámpák. vilany-égőkkel.
- Zománcozott főző edények, fazekak
- Ervő eszközök fa, csont- és nickel-nyéllal.
- Dísz asztalok, oszlopok.
- Ecet- és olajtartók. — Pálinka készletek.

Üvegekészletek minden kivitelben.

MENYASSZONYI KELENGYÉK

bevásárlásánál százalékot engedményezek. — Vidékre c. omagolást nem számítok, uton történhető károkat megtérítek.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

Debreczen, főpiacz.

Lohse világhírű különlegességéi a bőr ápolására.

Eau de Lys de Lohse

Hátran év a felhatalmatlan mint leghűségesebb bőrvíz a fokozott ifjú tőseleg megtartására, valamint a nyári szepülő, napozás, proszég, úrgyógyítás, szőlő és minden tisztaságának birtok elvárásiára, főképpen és róssz színben szőkeknél, sargában barnáknál.

Lohse lilíomtej - szappan

soodás illata, tisztasága és finomsága végett a legkíméletesebb tolette-szappan: árára 6 kr., róssze 1 frt.

Gyártmányaim vásárlásánál méltóságok mindig figyelnél a uságre: 45 Jägerstr. 46

GUSTAV LOHSE BERLIN
udvari illatszerész.

Központi Ausztria. Magyarországy minden győgyesztáróban és jóbb üzletben ültetésben.

A Közgazdasági bank részvénytársaság
VI. évi rendes közgyűlését

1898. évi február 27-én délelőtt 10 órakor tartja meg Debreczenben
avárosháza kis tanácstermében,

melyre a t. részvényesek azon figyelemmel hívják meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál vagy Budapesten a Magyar ipar- és kereskedelmi banknál leteszik.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1897. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán
3. Határozathozatal, a mult évi nyeresmény felosztására és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságából sorrend szerint kilépett 3 igazgatósági tag helyének 3 évre leendő betöltése.
6. Az igazgató-tanácsból sorrend szerint kilépett 5 tag helyének 3 évre s az időközben leköszönt 2 tag helyének 2 évre leendő betöltése.
7. Az igazgatóság tagjai évi díjazásainak megállapítása 3 évre.
8. A felügyelő bizottság tagjai évi díjazásainak megállapítása 3 évre.
9. Az igazgató-tanács tagjai napi-díjainak megállapítása 3 évre.

Debreczenben, 1898. évi február 5-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a részvényesek rendelkezésére áll.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arcz créme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.
Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfo tok, pattanások bőratka (Mitesser) ellen.
Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézvörösödés, napbarnítás ellen.
Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azonos csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfo tokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alavastrom-fehérré lesz.
Margit-Créme teljesen ártalmatlan, mit után nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes, mint más krémétől, azért nappal is használható.
Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.
Margit-hölgypor fehér, rózsá és créme 60 kr.
Margit-szappan 1 doboz 35 kr.
Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és ezimre van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Debreczenben Mihalovits J. Kigyó-czimű gyógyszerertaraban.

Mily elkerülhetlenül szükséges

a szőlő permetezések

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társa

szabadalmazott

önműködő

„Syphonia“

szőlővesz és növény-permetezője

mely az oldatott szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőktől már sok ezer van használatban, és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitünő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH Ph. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, külön-gességi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs. II/1, Taborstrasse 76 sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és ismételtadók kívánatosak.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirnevös házi-szer ellentáll az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalom-illapító bedörzsölésként alkalmazatik küszvényből, oszánál, tagszaggatásnál és meghátrásoknál és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertarban kizárólag van; főraktár: Török József gyógyszerész Budapest. Bécsiarás árkataival igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbortokú utamat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és kishor ezoggyezos nélkül nem valódit utaita vevésze.

RICHTER F. AD. és társa, ex. és kv. udvari szállító, BUDAPEST.

A Mauthner-féle hirnevös

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapest, Andrási-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel je-lölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Serravallo China-bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. Brann udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlehner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva

(Gyengék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venéczia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894., Berlin 1895., Páris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, kitünő ize miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemsen használtatik. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerertarban.

Serravallo gyógyszerertár Triestben

gyógyszer- és üvegtudósok zétküldése.

Alapított 1843.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mellés tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerertarban.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktár és főelrusítás az osztrák-magyar monarchia részére

Maager Vilmos, Bécs,

III/3, Heumarkt 3.

